

TÁJÉKOZTATÓ a START programokról

A 2004. évi CXXIII. évi törvény alapján a „munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetű egyes társadalmi csoportok és a munkaerőpiactól tartósan távollévők foglalkoztatása érdekében, munkaerő-piaci versenyképességük kiegyenlítésére” különböző típusú START kártyák igényelhetők.

I. START program

START kártya igénylésére jogosult, aki:

- **a 25. életévét, felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét még nem töltötte be,**
- **tanulmányait befejezte, vagy megszakította, és**
- **tanulmányainak befejezését követően első ízben létesít foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt, vagy ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyt, és e jogviszony létesítését megelőzően megbízási, vállalkozási szerződés alapján, vagy egyéni vállalkozóként sem végzett munkát.**

Az első ízben létesített foglalkoztatási jogviszony megítélése szempontjából figyelmen kívül kell hagyni a tanulói és a hallgatói jogviszony mellett fennálló, és az iskolai szünet időtartama alatt létesített foglalkoztatásra irányuló jogviszonyokat, valamint az alkalmi munkavállalói könyvvel létesített jogviszonyt, továbbá a 2010. április 1-jét követően az egyszerűsített foglalkoztatás körébe tartozó alkalmi munkára létesített jogviszonyt.

START kártyával történő foglalkoztatás esetében a munkaadót **járulékkedvezmény** illeti meg a következők szerint:

- alap- vagy középfokú végzettséggel rendelkező, vagy végzettséggel nem rendelkező pályakezdő esetén **a társadalombiztosítási járulék összege helyett a foglalkoztatás**
 - **első évében a bruttó munkabér 10%-a,**
 - **második évében a bruttó bér 20%-a a fizetési kötelezettség.**
- felsőfokú végzettséggel rendelkező pályakezdő esetén **a társadalombiztosítási járulék összege helyett a foglalkoztatás**
 - **első kilenc hónapjában a bruttó munkabér 10%-a,**
 - **a következő három hónapjában pedig a bruttó bér 20%-a a fizetési kötelezettség.**

II. START PLUSZ program

START Plusz kártya igénylésére jogosult, aki

- a gyermekgondozási segély (GYES), a gyermekgondozási díj (GYED), a gyermeknevelési támogatás (GYET), valamint az **ÁPOLÁSI DÍJ** folyósításának **megszűnését követő egy éven (365 napon) belül** kíván foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni, vagy
- a gyermek egyéves korának betöltését követően, e gyermek után igénybe vett **GYES folyósítása mellett** kíván munkát vállalni, **feltéve, hogy foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban nem áll** (tehát „passzív jagon” van gyesen), illetve
- **a tartósan álláskereső (az aki, a kártya igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig, pályakezdő álláskereső esetén, 8 hónapon belül legalább 6 hónapig álláskeresőként nyilvántartott).**

START PLUSZ kártyával történő foglalkoztatás esetében a munkaadót **járulék kedvezmény** illeti meg a következők szerint:

- a társadalombiztosítási járulék összege helyett a foglalkoztatás
 - első évében a bruttó munkabér 10%-a,
 - második évében a bruttó bér 20%-a a fizetési kötelezettség.

III. START EXTRA program:

START EXTRA kártya igénylésére jogosult, aki

- **legalább 3 hónapja nyilvántartott álláskereső,**
 - **ha az 50. életévét betöltötte, vagy**
 - **életkorra való tekintet nélkül legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,**
- **foglalkoztatást helyettesítő támogatásra** jogosult álláskereső (az, akit a START EXTRA kártya igénylésének időpontjában a kirendeltség álláskeresőként nyilvántart és **foglalkoztatást helyettesítő támogatásban** részesül).

Ha a START és a START PLUSZ kártya tulajdonosa a kártya érvényességi idején belül START EXTRA kártyára válik jogosulttá, az érvényességi időtartamból hátralévő időre START EXTRA kártyát kell számára biztosítani (amellyel az ahhoz kapcsolódó kedvezőbb járulékkedvezményt veheti igénybe).

START EXTRA kártyával történő foglalkoztatás esetén a munkaadót a következő **járulék kedvezmény** illeti meg:

- **a foglalkoztatás**
 - első évében mentesül a társadalombiztosítási járulék megfizetése alól;
 - második évében a társadalombiztosítási járulék összege helyett a bruttó munkabér 10%-a a fizetési kötelezettség.

A START EXTRA kártyás foglalkoztatás esetén a munkaadót további kedvezmény, **a START EXTRA Régió kedvezmény**, illeti meg, amennyiben a START EXTRA kártya kiváltására és a munkaügyi központtal való megállapodás megkötésére legkésőbb 2010. december 31. napjáig sor került, mely esetben a munkaadó a Régiós járulékkedvezményt az alábbi, **2010. december 31. napján hatályos feltételek (!)** szerint veheti igénybe:

- a START EXTRA kártyával rendelkező, rát-ban részesülő álláskereső személy lakóhelye gazdasági, infrastrukturális, társadalmi, szociális, foglalkoztatási szempontból legkedvezőtlenebb helyzetű kistérségben vagy településen van (melyek részletes felsorolását a 48/2009 (III. 6.) Korm. rendelet tartalmazza), és
- a munkaadó vállalja az alábbi feltételek teljesítését:
 - az érvényes START EXTRA kártyával rendelkező, rát-ban részesülő álláskereső foglalkoztatásával éves átlagos statisztikai állományi létszámát emeli, továbbá a bővített állományi létszámot a foglalkoztatás első évének lejártát követően további két évig (összesen 3 évig, megállapodásban vállalt foglalkoztatási időszak alatt) megtartja,
 - kötelezettséget vállal arra, hogy a munkavállaló munkaviszonyát a foglalkoztatási időszak alatt működésével összefüggő okból rendes felmondással, ill. közös megegyezéssel nem szünteti meg,
 - önmaga ellen végelszámolási eljárás megindítását nem kezdeményezi,

- tudomásul veszi, hogy ezen kötelezettségek megszegése a kedvezmény jogosulatlan igénybe vételének minősül.

A munkaadó – *a fenti feltételek teljesülése esetén* – a következő, további járulékkedvezményt veheti igénybe:

- **a foglalkoztatás első évének lejártát követő további két évig mentesül a társadalombiztosítási járulék megfizetése alól;**

A munkaadót a Régiós kedvezmény a START EXTRA kártya érvényességi idejének lejártától függetlenül illeti meg (*vagyis a kártya érvényességi ideje továbbra is két év lesz, de e kedvezményt a munkaadó a 3. évben is igénybe veheti*).

A Régiós járulék-kedvezményre a munkaadó akkor is jogosult, ha a foglalkoztatás megkezdését követően a START EXTRA kártyára jogosult személy lakóhelye megváltozik, és új lakóhelye már nem gazdasági, infrastrukturális, társadalmi, szociális, foglalkoztatási szempontból legkedvezőtlenebb helyzetű kistérségben vagy településen van.

A munkaadó a Régiós járulékkedvezménnyel egyidejűleg, ugyanazon személy foglalkoztatása után, más foglalkoztatási célú kedvezményt nem érvényesíthet.

A Régiós járulékkedvezmény igénybevételéhez a munkaadó a székhelye, telephelye szerint illetékes munkaügyi központ kirendeltségével megállapodást köt.

A munkaügyi központ a megállapodásban vállalt foglalkoztatási kötelezettség megtartását ellenőrzi, annak nem teljesítése esetén az illetékes adóhatóságot értesíti a szükséges intézkedés megtétele érdekében.

IV. A közfoglalkoztatás járulékkedvezménye

Az önkormányzati közfoglalkoztatás, **valamint az országos közfoglalkoztatási program keretében költségvetési szerv által** megvalósuló foglalkoztatás esetén a munkaadót a következő **járulékkedvezmény** illeti meg:

- 50 %-os mentesség:
 - a társadalombiztosítási járulék megfizetése alól.

A munkaadó a kedvezményt

- teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetén legfeljebb **a minimálbér 130 %-os összegének megfelelő járulékalap után érvényesítheti,**
- részmunkaidőben történő foglalkoztatás esetén ezen összeg időarányos részének megfelelő járulékalap után;

A munkaadó a járulékkedvezménnyel egyidejűleg, ugyanazon személy foglalkoztatása után, más kedvezményt nem érvényesíthet.

V. Részmunkaidős foglalkoztatás járulékkedvezménye

A munkaadót, amennyiben vállalja, hogy **a gyermekgondozási szabadságáról visszatérő** – és annak ideje alatt TGYS, GYED, vagy GYES-ben részesült – **munkavállalót** közvetlenül visszatérése után **és** emellett a gyermekgondozási szabadságon lévő **munkavállaló munkakörének ellátására felvett** (vagy annak lejártát követően vele azonos vagy hasonló munkakörben foglalkoztatott) **munkavállalót**, azaz mindkét munkavállalót, heti 20-20 órás részmunkaidőben foglalkoztatja, járulékkedvezmény illeti meg.

A munkaadót a foglalkoztatás ideje alatt járulékkedvezmény illeti meg, melynek mértéke a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség helyett összesen 20 %-os mértékű társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség.

A munkaadó mindkét munkavállaló után jogosult a járulékkedvezmény igénybevételére (ha a fent meghatározott feltételek a gyermekgondozási szabadságról visszatérő munkavállaló munkába állását követően legalább 1 évig fennállnak) az alábbi feltételek szerint:

- a jogszabályi feltételeknek megfelelő munkavállalók foglalkoztatása idejére, de legfeljebb 3 évig, feltéve, hogy
- a munkáltató a létszámát a részmunkaidős foglalkoztatás kezdetét megelőző hónap átlagos statisztikai állományi létszámához képest növeli és a részmunkaidős foglalkoztatás ideje alatt nem csökkenti.
(Nem minősül létszámcsökkentésnek, ha a munkáltató állományi létszáma olyan munkavállalóval csökken, aki nem tartozik az átlagos statisztikai állományi létszámba, vagy ha a munkavállaló szünteti meg a munkaviszonyát rendes vagy rendkívüli felmondással.)

A munkaadó a járulékkedvezményt munkavállalónként a **minimálbér kétszeres összegének megfelelő járulékalap után érvényesítheti.**

A munkaadó a járulékkedvezménnyel egyidejűleg, ugyanazon személy foglalkoztatása után, más kedvezményt nem érvényesíthet.

A részmunkaidős foglalkoztatáshoz kapcsolódó járulékkedvezményt a munkaadó a 2011. január 1. napján vagy ezt követően gyermekgondozási szabadságról visszatérő munkavállaló foglalkoztatása kapcsán veheti igénybe.

Mindhárom START kártyatípusra vonatkozó további szabályok

A járulékkedvezmény érvényesítése

A munkaadó a START kedvezményt alap-, középfokú végzettséggel rendelkező, vagy végzettséggel nem rendelkező pályakezdő esetén **a minimálbér másfélszeres összegének megfelelő járulékalap után,**

a START kedvezményt felsőfokú végzettségű pályakezdő esetén, valamint a START PLUSZ és a START EXTRA kedvezményt a **minimálbér kétszeres összegének megfelelő járulékalap után érvényesítheti.**

Amennyiben a munkavállaló munkabére a fent meghatározott, adott kártyára vonatkozó összeget meghaladja, az azt meghaladó összeg tekintetében az általános járulékfizetési szabályokat kell alkalmazni mindhárom kártya esetében.

A START kártyával igénybe vehető kedvezményt a munkaadó a foglalkoztatás időtartamától, határozott vagy határozatlan jellegétől függetlenül veheti igénybe;

A START PLUSZ és a START EXTRA kedvezményt csak akkor érvényesítheti, **ha a foglalkoztatás időtartama meghaladja a 30 napot, és a munkaidő legalább a napi 4 órát eléri.**

A kedvezmények csak úgy érvényesíthetők, ha a kedvezmény igénybevételére jogosító személy a START, START PLUSZ, START EXTRA kártyával vagy azt helyettesítő igazolással a munkába lépést **megelőző** napon rendelkezik!

A kártyák érvényességi ideje

A kártyák érvényességének időtartama a START kártyával rendelkező alap- vagy középfokú végzettségű, vagy végzettséggel nem rendelkező pályakezdő esetén, valamint a START PLUSZ és a START EXTRA kártyával rendelkező személyek esetén a kiállítás keltétől számított legfeljebb **két év**, a START kártyával rendelkező felsőfokú végzettségű pályakezdő esetén legfeljebb **egy év**, azonban a kártyák érvényességi idején belül figyelembe kell venni az alábbiakat:

- START kártyával foglalkoztatott pályakezdő esetében az érvényesség időtartama a kiállítás keltétől az igénylő 25. életévének, felsőfokú végzettségű esetén a 30. életévének a betöltéséig terjedő időszak;
- START PLUSZ és START EXTRA kártyával rendelkező személy foglalkoztatása esetén az érvényesség időtartama legfeljebb a kiállítás keltétől az igénylő öregségi nyugdíj jogosultságának eléréséig terjedő időszak;

A kedvezmények csak a kártyák érvényességi idején belül vehetők igénybe, függetlenül attól, hogy a foglalkoztatás időtartama ezt meghaladja (**kivéve!** a *START EXTRA Régiós járulékkedvezményt, amely a START EXTRA kártya érvényességi idejének lejártja után, a foglalkoztatás 3. évében is igénybe vehető!*), és a kártya érvényességi idején belül egymást követő jogviszonyok esetén több munkáltatónál is érvényesíthetők.

Amennyiben a kártyák érvényességi ideje a kártyára irányadó kedvezményre jogosító időnél rövidebb, az érvényességi időtartam első 12 (illetve felsőfokú végzettségű START kártyás esetén az első 9) hónapjára a kedvezőbb járulékfizetési lehetőséget kell alkalmazni.

Amennyiben a foglalkoztatás később kezdődik, mint a kártya érvényességi idejének kezdete, akkor a kedvezmény rövidebb ideig érvényesíthető, mint a kártya érvényességi időtartama, maximum a foglalkoztatás kezdetétől a kártya érvényességének végéig. A kártyára irányadó kedvezőbb járulékkedvezmény az első foglalkoztatás megkezdésétől számított 12 (ill. felsőfokú végzettségű esetén 9) hónapra vehető igénybe (függetlenül attól, hogy ez idő alatt a foglalkoztatás folyamatos, vagy nem, illetve a munkaadó a kedvezményt igénybe veszi vagy sem), ezen időszak lejártát követően a kártya érvényességi idejéből még hátralévő (a kártya érvényességi idejének végéig tartó) időre a járulékkedvezmény kevésbé kedvezményes mértéke vehető igénybe. A fentiek miatt célszerű a kártyát közvetlenül a foglalkoztatás megkezdése előtt igényelni.

START PLUSZ és START EXTRA kártyák kiváltására legkésőbb 2011. december 31. napjáig van lehetőség, továbbá ezen kártyák alapján járulékkedvezmény igénybevételére legkésőbb 2013. december 31. napjáig kerülhet sor!

START EXTRA Régió kedvezmény igénybevételére a legkésőbb 2010. december 31. napján kiváltott START EXTRA kártya esetén van lehetőség, amennyiben a munkaügyi központtal 2010. december 31. napjáig sor került az erre irányuló megállapodás megkötésére.

A kártyák igénylése

A kártyát a munkavállaló, a foglalkoztatás megkezdését megelőzően, az APEH irodáiban igényelheti (az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII törvény 20/A §-a alapján). Az igénylésre szolgáló

nyomtatvány ingyenesen szerezhető be az APEH ügyfélszolgálatain, vagy letölthető az APEH internetes honlapjáról (www.ap eh.hu).

A kártya iránti kérelmet a kérelmezőnek az állandó lakóhelye szerinti adóhatósághoz, ennek hiányában a tartózkodási helye szerinti adóhatósághoz kell benyújtania, továbbá be kell mutatnia az alábbi igazolásokat:

START kártya igénylése esetén a felsőfokú végzettséget bizonyító oklevelet/ igazolást;

START PLUSZ igénylése esetén

- gyes, gyet megszűnésére vonatkozó megszüntető határozat vagy kincstár, ill. a családtámogatási kifizetőhely által kiadott igazolást;
- gyed megszűnésének időpontjára vonatkozóan az egészségbiztosítási szerv, ill. tb kifizetőhely által kiadott igazolást;
- az ápolási díj megszűnésének időpontjára vonatkozóan a települési önkormányzat jegyzője által kiállított igazolást;
- a tartósan álláskereső státuszra vonatkozóan az illetékes kirendeltség által kiállított igazolást;

START EXTRA kártya igénylése esetén

- a tartósan álláskereső státuszra vonatkozóan az illetékes kirendeltség által kiállított igazolást;
- **foglalkoztatást helyettesítő támogatásban** részesülő személy részére, ezen juttatásra vonatkozóan a települési önkormányzat jegyzője által kiállított igazolást.

A START-kártyák igénylésének időpontja a gyakorlatban nem esik egybe kiállításának időpontjával, ezért az illetékes adóhatóság a nyomtatvány benyújtásakor – az igénylő erre irányuló kérelmére – igazolást ad ki az adatokról. Az igazolás birtokában a kérelmező már munkát vállalhat, illetve munkába állhat. Az adóhatóság a nyomtatvány benyújtásától számított 15 napon belül állítja ki a kártyát, és azt postai úton kézbesíti;

A START kártya **csak egy alkalommal váltható ki**, és az érvényességi időtartamon belül új kártya akkor igényelhető, ha elveszett vagy megrongálódott, illetőleg névváltozásra került sor.

A START PLUSZ kártya a **GYES, GYED, GYET**, valamint **ÁPOLÁSI DÍJ megszűnését követő foglalkoztatáshoz** - a többi feltétel fennállása esetén – a kártya **több alkalommal is kiváltható: annyiszor** váltható ki, **ahányszor különböző személyekre tekintettel az ellátás megállapítására sor került** (ahány GYES, annyi kártya);

A GYES melletti foglalkoztatáskor a START PLUSZ kártya érvényességi idejének lejártát követően a GYES utáni foglalkoztatáshoz újabb kártya nem váltható;

Ha a START PLUSZ kártya érvényességi ideje alatt újabb gyermek születik, a következő kártya kiváltására a legfiatalabb gyermekre tekintettel kerülhet sor;

Tartósan álláskereső az öregségi nyugdíj jogosultság megszerzéséig válthat START PLUSZ kártyát, így az – **a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén - több alkalommal** is kiváltható.

A munkaerőpiacon halmozottan hátrányos helyzetben lévő személy az öregségi nyugdíj jogosultság megszerzéséig válthat ki START EXTRA kártyát, így az – a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén – több alkalommal is kiváltható.

Valamely kártyával rendelkező személyt foglalkoztató, és a fenti kedvezményeket érvényesítő munkaadó a kedvezménnyel érintett foglalkoztatás alatt köteles a kártyát megőrizni, és azt a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésekor a kártya tulajdonosának átadni.

Részletesebb felvilágosítás az APEH ügyfélszolgálati irodáin kérhető!